

De Lelie
Educatis

Versie “small” Beleidsplan meer- en hoogbegaafdheid

In dit document vindt u een beknopt overzicht van onze visie en werkwijze rond begaafdheid. Bij vragen of voor het complete beleid met bijlages en literatuurverwijzingen kunt u terecht bij de directie of talentcoach.

H.1 Visie op meer- en hoogbegaafdheid

Er zijn veel verschillende definities van hoogbegaafdheid in de omloop. De definities die de laatste jaren zijn gevormd, laten allemaal zien dat hoogbegaafdheid meer is dan alleen een hoge intelligentie. Het Delphi-model heeft een veelzijdige en positieve definitie van hoogbegaafdheid beschreven:

“Een hoogbegaafde is een snelle en slimme denker, die complexe zaken aankan. Autonoom, nieuwsgierig en gedreven van aard. Een sensitief en emotioneel mens, intens levend. Hij of zij scheidt plezier in creëren.”

Tessa Kieboom spreekt over een denk-luik (leerhonger, motivatie, creativiteit) en een zijns-luik (perfectionisme/faalangst, rechtvaardigheidsgevoel, hypergevoeligheid en een kritische instelling).

H2. Doel van het programma voor meer- en hoogbegaafden

Het onderwijs aan begaafde leerlingen heeft als doel om hen in een plezierige setting (bijv. met “peers”) doelgericht te laten groeien naar een zelfstandige volwassene, die in staat is om in verbondenheid met anderen het leven waarde(n)vol in te richten.

Het lesaanbod voor begaafde leerlingen is gericht op het welbevinden én de ontwikkeling van nieuwe kennis en vaardigheden (zone van naaste ontwikkeling).

Op De Lelie krijgen niet alleen de begaafde leerlingen talentlessen, maar werken alle leerlingen van groep 4 t/m 8 minimaal één periode per jaar in een talentgroep. In deze talentgroepjes leren leerlingen van verschillende klassen met elkaar en stellen we (vaardigheids-)doelen die in een kleine groep efficiënter te bereiken zijn.

H3. Signalering

Het signaleren van begaafdheid is een voorwaarde voor de juiste diagnose en begeleiding van de begaafde leerling. Deze signalering kan het beste zo jong mogelijk worden gedaan om aanpassen en onderpresteren te voorkomen. In onderstaande tabel wordt duidelijk op welke momenten er in de schoolloopbaan specifieke aandacht is voor de signalering van begaafdheid.

Naast de signalering op school is er voor ouders altijd gelegenheid om bij de leerkracht aan te geven dat ze een vermoeden hebben van begaafdheid. Uit onderzoek blijkt dat dit voor ouders een grote stap kan zijn en mede daarom wordt hun inbreng altijd serieus genomen.

H4. Vaststellen onderwijsbehoeften; compacten en verrijken

Na het signaleren van mogelijke begaafdheid, volgt de diagnose uit het programma van DHH. Zolang er geen handelingsverlegenheid is, kan een interne diagnose volstaan om de leerling goed te kunnen begeleiden. Het welbevinden van de leerling is voor ons een belangrijke motivatie om het onderwijs voor de leerling passend te maken.

Het leerlingvolgsysteem geeft inzicht in de cognitieve ontwikkeling van de leerling. Als blijkt dat het kennisniveau van de leerling ver vóór loopt op de lesstof die in de groep wordt aangeboden, is het belangrijk de leerhonger van de leerling te stillen met verrijking. Daarom volgt deze leerling een compact programma (bij rekenen via Blokoverzichten en bij spelling via weekdoelen). De vrijgekomen tijd wordt besteed aan verdiepende en/of verbredende opdrachten, waar de talentcoach wekelijks instructie voor geeft. De vaardigheden die een leerling gaat ontwikkelen tijdens het verrijkingswerk, worden bijgehouden in het persoonlijk portfolio zodat het proces voor alle betrokkenen (leerling, ouders, leerkracht, ib-er, talentcoach) transparant is.

H5. Verrijken door verbreding

Naast de verrijking door verdieping van de reguliere vakken zal de leerling vanwege zijn grote honger naar kennis gebaat zijn bij verbreding van het onderwijsaanbod. Uit onderzoek is gebleken dat begaafde leerlingen zich bewust moeten oefenen in leren leren. We maken o.a. gebruik van hogere orde denkvragen van Bloom, de Mindsettheorie, de denkvaardigheden van Sternberg en trainen de executieve vaardigheden. Leerlingen waarbij is gesignaleerd dat zij meer- of hoogbegaafd zijn, krijgen wekelijks talentlessen van de talentcoach. Ook is er de mogelijkheid om schaken of Hebreeuws te leren.

H6. In de klas en buiten de klas

H7. Eigenaarschap

Voor de uitvoering (en borging) van het talentbeleid ligt er een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij alle betrokkenen. De directeur, de ib-ers, de groepsleerkrachten en de talentcoach hebben ieder hun eigen taken binnen de borging en uitvoering van het beleid. Op De Lelie willen we leerlingen laten ontwikkelen naar zelfstandigheid. Daarom wordt de leerling bij instructies en evaluaties steeds betrokken bij het proces van zijn ontwikkeling en kan hij steeds meer eigenaar worden van zijn eigen leerdoelen én ambities.

H8. Communicatie, evaluatie en bijsturing

Voor de uitvoering van het beleid wordt op verschillende manier met elkaar gecommuniceerd bijv. per mail of door een gesprek. Als er wordt gesproken over leerlingen (of betrokkenen), gebeurt dat altijd respectvol en vanuit wederzijds vertrouwen. De ontwikkelportfolio's worden ieder half jaar geëvalueerd, zowel op proces als productniveau. Hierbij wordt ook aan leerlingen en ouders gevraagd of er nog wensen of adviezen zijn met betrekking tot de begeleiding. Jaarlijks wordt er een evaluatieformulier door de collega's ingevuld. Eventuele aandachtspunten worden tijdens een teamvergadering besproken en waar nodig wordt dit beleid aangevuld of gewijzigd.